מהדורה למורה – סרטון: המהפכה התעשייתית

- מטרה: צפייה פעילה בסרטון על "המהפכה התעשייתית": שאלות לפני, במהלך ואחרי הצפייה.
- זמן מומלץ: 30 דקות
- מסלול: עולים · חט"ב · תיכון
- הפעילות באתר: https://historia-et-hachadasha.sites.tab.bot/video-mahapecha.html

הנחיות להפעלה

- הקרינו את הסרטון/ים מעמוד הסרטון באתר. עצרו אחרי כל קטע לשאלות "במהלך הצפייה".
- לוודא: שנת המצאת ה'ג'ני הטווה' – בסביבות 1764–1765 (פטנט 1770)
- לוודא: פטנט וואט – 1769; מנועים מסחריים – 1776
- לוודא: פטנט הנול המכני של קרטרייט – 1785
- בגרסה זו: שפה פשוטה ומשפטים קצרים, ומילון קטן בתחילת הדף. מומלץ לעבור על המילון יחד לפני התרגול.

מפתח תשובות

לפני הצפייה

#	תשובה
1	תשובה אישית.
2	א – החלפת עבודת ידיים בעבודה של מכונות.
3	ב – ריכוז עובדים ומכונות במבנה אחד, תחת פיקוח ובשעות עבודה קבועות.

במהלך הצפייה

#	תשובה
1	תשובות לפי הסרטון. אפשר להיעזר בעמוד היחידה – דמויות: ג'יימס וואט, ריצ'רד ארקרייט, ג'ורג' סטפנסון; מושגים: מיכון, שיטת המפעל, מנוע קיטור.

נכון או לא נכון

#	תשובה
1	נכון
2	נכון

#	תשובה
3	נכון
4	לא נכון – השנה הנכונה: 1785

מי זה?

#	תשובה
1	ב – ממציא סקוטי; שיפר את מנוע הקיטור
2	ג – יזם; מייסד המטוויות הממוכנות הראשונות
3	א – מהנדס; מחלוצי הקטר ומסילות הברזל

אחרי הצפייה

#	תשובה
—	תשובה אישית: רעיון מרכזי ברור, נימוק/דוגמה, משפטים שלמים

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

סרטון: המהפכה התעשייתית – דף תרגול

צפו בסרטון בעמוד "המהפכה התעשייתית – סרטון ושאלות" באתר וענו על השאלות לפי הסדר.

מילון קטן – מילים חשובות

מילה		הסבר פשוט
מיכון		החלפת עבודת ידיים בעבודה של מכונות.
שיטת המפעל		ריכוז עובדים ומכונות במבנה אחד, תחת פיקוח ובשעות עבודה קבועות. (factory)
מנוע קיטור		מכונה הממירה את כוח הקיטור מחימום מים לתנועה; מקור אנרגיה מרכזי... (steam engine)
עיור		מעבר של אוכלוסייה מהכפר לעיר וגידול מהיר של הערים. (urbanization)
מעמד הפועלים		שכבה חברתית חדשה של עובדים שכירים במפעלים, שחיו משכרם בלבד. (worker)

חלק א' – לפני הצפייה

1. חשבו על חפץ אחד בבית שלכם. כיצד היו מייצרים אותו לפני 300 שנה?

_____

_____

2. מה פירוש המושג "מיכון"?

א) החלפת עבודת ידיים בעבודה של מכונות.

ב) מעמד בעלי ההון, הסוחרים ובעלי המפעלים, שהתחזק בתקופה.

ג) מעבר של אוכלוסייה מהכפר לעיר וגידול מהיר של הערים.

3. מה פירוש המושג "שיטת המפעל"?

א) החלפת עבודת ידיים בעבודה של מכונות.

ב) ריכוז עובדים ומכונות במבנה אחד, תחת פיקוח ובשעות עבודה קבועות.

ג) רעיון הדוגל בשוויון כלכלי ובבעלות משותפת או בפיקוח הציבור על אמצעי הייצור.

חלק ב' – במהלך הצפייה

1. רשמו שתי המצאות מרכזיות ואת השפעתן.

_____

_____

_____

חלק ג' – נכון או לא נכון

סמנו ✓.

#	משפט	נכון	לא נכון
1	מנוע הקיטור הפעיל מכונות ורכבות.	○	○
2	במקום לעבוד בידיים, עבדו עם מכונות.	○	○
3	המהפכה התעשייתית התחילה בבריטניה.	○	○
4	בשנת 1764: אדמונד קרטרייט רושם פטנט על הנול המכני.	○	○

חלק ד' – מי זה?

התאימו בין השם לתיאור.

#		אות	
1	ג'יימס וואט	____	א. מהנדס; מחלוצי הקטר ומסילות הברזל
2	ריצ'רד ארקרייט	____	ב. ממציא סקוטי; שיפר את מנוע הקיטור
3	ג'ורג' סטפנסון	____	ג. יזם; מייסד המטוויות הממוכנות הראשונות

חלק ה' – אחרי הצפייה

מה היה הדבר הכי מעניין בסרטון? כתבו 2–3 משפטים.

- "בסרטון ראיתי ש..."
- "זה מעניין כי..."

כרטיס יציאה

דבר אחד חדש שלמדתי מהסרטון:

שאלה שהייתי רוצה לשאול:

דרגו את הסרטון: ☆ ☆ ☆ ☆ ☆